

Notat

Bilag 1. Baggrundsnotat om forsyningsforpligtelsen

Efter servicelovens § 4 er kommunalbestyrelsen forpligtet til at sørge for, at der er det nødvendige antal botilbudspladser til rådighed for borgere, der opfylder betingelserne for at blive visiteret til sådanne tilbud, dvs. at kommunen har en såkaldt "forsyningsforpligtelse" på området. Borgere kan enten visiteres til et midlertidigt (servicelovens § 107) eller længerevarende botilbud (servicelovens § 108 og almenboliglovens § 105). For at overholde forsyningsforpligtelsen kan kommunen enten anvende egne botilbud og/eller samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud fx gennem køb af pladser.

Ankestyrelsen og Tilsynet med kommunerne har med en række afgørelser og udtalelser præciseret den juridiske ramme, hvor det fremhæves, at opretholdelse af ventelister til botilbud ikke er lovligt. Dog tillader tilsynet en kortvarig ventetid, der skal afpasses individuelt i henhold til den enkeltes behov. Forvaltningen er forpligtet til kontinuerligt at arbejde på at minimere denne ventetid og matche borgere med passende tilbud så hurtigt som muligt efter visitationen.

På botilbudsområdet i Københavns Kommunes Socialforvaltning er det ikke alene er "ancienniteten" på listen, som afgør, hvornår borgere tilbydes en botilbudsplads. Forvaltningen foretager løbende vurderinger af borgernes aktuelle behov, hvilket fx betyder, at en borger med et akut behov vil blive tilbudt botilbudsplads, selvom borgeren er nyvisiteret.

I 2017 kortlagde Socialforvaltningen udfordringen med ventelister på botilbudsområdet og den ubalance, der eksisterer mellem den tilgængelige kapacitet og behovet for botilbud.

Socialforvaltningen har siden da arbejdet kontinuerligt og målrettet på at nedbringe udfordringen. Det er sket gennem opførslen af ny og renovering af eksisterende kapacitet, skærpet visitation og faglig omstilling, dels for at forebygge behov for botilbud, dels for at øge flow fra botilbud til egen bolig.

Der er siden 2018 prioriteret 750 mio. kr. af kommunens midler til indkøb af blandt andet private botilbudspladser og pladser i andre kommuner. I budget 2025, som netop er vedtaget, er der afsat

07-11-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 21758

Dokumentnummer i F2
6553727

Sagsnummer i eDoc
2024-0379747

Sagsbehandler
Emil Dyred

yderligere 200 millioner kroner over de næste fire år. Det er også aftalt, at man politisk fortsætter med at afsætte penge til at købe botilbudspladser, så længe København ikke selv råder over botilbudspladser nok.

På trods af de iværksatte tiltag er der fortsat en udfordring med ventelister. Det skyldes generelt, at der er et øget behov og mangel på passende tilbud, især for grupper som normalt begavede borgere med autisme, udadreagerende adfærd og borgere med komplekse socialpsykiatriske problemstillinger.

Samtidig spiller en række strukturelle faktorer ind, som gør det svært at nedbringe ventelisten. Der vigtigste årsag er, at der mangler boliger i København, som er til at betale for Socialforvaltningens målgrupper. Det skaber en lang venteliste til en bolig på dette rette prisniveau i den boligsociale anvisning. Dette pres forstærkes af hjemløse-reformen fra 2021, som øger behovet for boliger til hjemløse, der skal flytte i egen bolig. Samtidig får Socialforvaltningen i disse år færre almene boliger til rådighed for boligsocial anvisning, fordi færre fraflytter deres almene boliger. Det forventes derfor, at antallet af anviste boliger vil falde i 2024 ift. 2023, og den gennemsnitlige ventetid på en bolig er stigende. I 2023 blev 40% af alle boligindstillinger i Socialforvaltningen første omgang tilbagevist for at blive oplyst yderligere eller fordi manglende oplysninger fører til, at borgeren afviser et boligtilbud. Det øger ventetiden yderligere.

Udfordringerne i behandlingspsykiatrien påvirker også mulighederne for at nedbringe ventelisten til botilbud. Den gennemsnitlige indlæggelsestid for patienter, der udskrives efter færdigmelding fra psykiatrien, er fx faldet fra 90 dage i 2020 til 54 dage i 2024. Det skaber et pres på socialpsykiatrien for at finde holdbare løsninger på borgernes situation. Omlægningen af de særlige pladser i Frederikssund, der tidligere var et tilbud til borgere med et særligt behov for rehabilitering og misbrugsbehandling, har også medført et større behov for at tilvejebringe botilbudspladser til en kompleks målgruppe.